

B. Tech. (EE) (Semester – 4th)

UNIVERSAL HUMAN VALUES 2 - UNDERSTANDING HARMONY

Subject Code: BHSMC0026

Paper ID: [18111554]

Time: 03 Hours

Maximum Marks: 60

Instruction for candidates:

1. Section A is compulsory. It consists of 10 parts of **ONE** mark each.
2. Section B contains short type question. It consists of 5 questions of **4** marks each. The student has to attempt all questions.
3. Section C contains descriptive type questions. There will be five questions. Each question contains two parts. The students have to attempt any one part from each question. Each part carries six marks.

Section – A

(1 marks each)

Q1. Attempt the following (Fill in the blanks): (धाली ਥਾਂ ਭਰੋ): (ਰਿਕਤ ਸਥਾਨ ਭਰੋ):

(a) _____ is only a means to achieve what is considered valuable for a human being in an effective and efficient manner.

_____ ਮਨੁ਷ਾ ਕੇ ਲਿਏ ਜੋ ਮੂਲਿਆਨ ਮਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਉ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਔਰ ਕੁਸ਼ਲ ਤਰੀਕੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਕਾ ਏਕ ਸਾਧਨ ਮਾਤਰ ਹੈ।

_____ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨੁਖ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਸਮਝੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ।

(b) _____ means to be able to see the reality as it is.

_____ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ।

_____ ਕਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਕੋ ਵੈਸੀ ਹੀ ਦੇਖਨੇ ਮੌਜੂਦ ਸਕਣ ਹੋਣਾ ਜੈਂਸੀ ਵਹ ਹੈ।

(c) What we really want to be is our _____.

ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਸਾਡਾ _____।

ਹਮ ਵਾਸਤਵ ਮੌਜੂਦ ਜੋ ਬਨਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋਏ ਵਹ ਹਮਾਰਾ _____ ਹੈ।

(d) The program for health and sanyam leads to feeling of _____ in family.

ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੰਯਮ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ _____ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਵਾਸਥਾ ਔਰ ਸੰਯਮ ਕੇ ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮ ਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੌਜੂਦ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਤੀ ਹੈ।

(e) The feeling that other is related to me is called _____.

ਉਹ ਭਾਵਨਾ ਜੋ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਧੂਮ ਭਾਵਨਾ ਕਿ ਦੂਜਾ ਮੁੜਸੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, _____ ਕਹਲਾਤੀ ਹੈ।

(f) The feeling to nurture and protect the body of our relative is called _____.

ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕੇ ਸ਼ਰੀਰ ਕਾ ਪਾਲਨ-ਪੋ਷ਣ ਔਰ ਸੁਰਕਾ ਕਰਨੇ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਕੋ _____ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।

(g) When nature is submerged in space we call it _____.

ਜਦੋਂ ਕੁਦਰਤ ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ ਛੁੱਬ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ _____ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

जब प्रकृति अंतरिक्ष में डूबी होती है तो हम इसे _____ कहते हैं।

(h) Nature is _____ and while space is _____ in size.

बुद्धरत _____ है अते जदें कि सपेस आकार विच _____ है।

प्रकृति _____ है और जबकि अंतरिक्ष आकार में _____ है।

(i) Comprehensive human goal is right understanding, prosperity, fearlessness and _____.

विअपक मनुष्यी टीचा सही समझ, खुस्हाली, निडरता अते _____ है।

व्यापक मानव लक्ष्य सही समझ, समृद्धि, निर्भयता और _____ है।

(j) Developing ethical competence in the profession is the only effective way to ensure _____.

पੇਸ्ते विच नैतिक योगता दा विकास करना _____ नुँ यकीनी बਣाउਣ दा ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ।

_____ ਕੋ ਨੈਤਿਕ ਮਾਨਕ ਮਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਦਾ ਲੋਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾ ਮੂਲਾਂਕਨ ਕਰਤੇ ਹੋਣਾ।

Section – B (4 marks each)

Q2. Illustrate the content of value education. What should be the content of value education to make it complete? How do values relate to our day to day living?

ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਓ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਹੋਜਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ?

ਮੂਲਾਂਕਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। ਮੂਲਾਂਕਨ ਕੋ ਪੰਧ ਬਣਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਤਥਕੀ ਵਿ਷ਯ-ਵਸਤੂ ਕਿਥੋਂ ਆਂਦੀ ਹੈ? ਮੂਲਾਂਕਨ ਦੀ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

Q3. ‘The need for physical facilities is temporary’ – explain the meaning of this statement with any two examples.

‘ਭੋਤਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਲੇੜ ਅਸਥਾਈ ਹੈ’ – ਇਸ ਕਥਨ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।

‘ਭੋਤਿਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਆਵਸ਼ਕਤਾ ਅਸਥਾਈ ਹੈ’ - ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋ।

Q4. What do you understand by holistic technology? Briefly explain.

ਤੁਸੀਂ ਸੰਪੂਰਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਸਮਝਾਓ।

ਸਮਾਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

Q5. List down the foundation value and the complete value in human relationship. Explain each with one example.

ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸਤੇ ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁੱਲ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ। ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।

ਮਾਨਵੀਂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਆਧਾਰ ਮੂਲਾਂਕਨ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ। ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।

Q6. “Right understanding + Relationship = Mutual fulfilment; Right understanding + Physical facilities = Mutual prosperity.” Illustrate the above with two examples for each.

“ਸਹੀ ਸਮਝ + ਰਿਸਤਾ = ਆਪਸੀ ਪੂਰਤੀ; ਸਹੀ ਸਮਝ + ਭੋਤਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ = ਆਪਸੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ। ਹਰੇਕ ਲਈ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਓ।

“ਸਹੀ ਸਮਝ+ਰਿਸਤਾ=ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ; ਸਹੀ ਸਮਝ+ਭੋਤਿਕ ਸੁਵਿਧਾਏਂ=ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਸਮ੃ਦਧਿ।”

ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੀ ਲਿਏ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਉਪਰੋਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

"ਕਦਰਤੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਸੁਭਾਵਕ, ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।" ਇਸ ਕਥਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।

"ਪ੍ਰਾਕ੃ਤਿਕ ਸ਼ੀਕ੍ਰਿਤੀ ਜਨਮਜਾਤ, ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਧ ਅਤੇ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਹੈ।" ਇਸ ਕਥਨ ਕੋ ਏਕ ਤਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਸਮਝਾਇਏ।